

Svätá budhistická
Tipitaka:
Sutta Pitaka –
Samyutta Nikaya
Sobota, 24. mája 2008

Samyutta Nikaya
Skupinové diskusie

Sangama Sutta
Boj (1)
Zostávajúc v Savatthi.
Kráľ Ajatasattu
z Magadhy,
syn kráľovnej Videha
štvornásobne zväčšil armádu
a pochodoval na Kasi
proti kráľovi
Pasenadi Kosalovi.
Kráľ Pasenadi sa dopyčul,
že „Kráľ Ajatasattu
z Magadhy,
syn kráľovnej Videha
štvornásobne zväčšil armádu
a pochoduje na Kasi
proti mne.“
Preto kráľ Pasenadi
štvornásobne zväčšil armádu
a začal protiútok
smerom na Kasi,
proti kráľovi Ajatasattuovi.
Potom kráľ Ajatasattu
a kráľ Pasenadi zvedli
bitku a v tej bitke
kráľ Ajatasattu
porazil kráľa Pasenadiho.
Porazený kráľ Pasenadi
pochodoval späť
do svojho hlavného mesta
Savatthi. Skoro ráno
si mnoho mníchov
oblieklo svoje rúcha
a niesli svoje misky
a vonkajšie rúcha na ceste
za almužnou do Savatthi.
Po ceste za almužnou
do Savatthi,
sa po jedle vrátili
zo žobrania,
prišli k Budhovi,

pri príchode
sa mu poklonili
a sadli si nabok.
Ako tam tak sedeli,
povedali
Požehnanému:
„Práve teraz, Pane, kráľ
Ajatasattu z Magadhy,
syn kráľovnej Videha
zväčšil štvornásobne armádu
a pochodoval na Kasi
proti kráľovi
Pasenadi Kosalovi.
Kráľ Pasenadi sa dopyčul,
že „Kráľ Ajatasattu
z Magadhy,
syn kráľovnej Videha
štvornásobne zväčšil armádu
a pochoduje na Kasi
proti mne.“
Preto kráľ Pasenadi
štvornásobne zväčšil armádu
a začal protiútok
smerom na Kasi,
proti kráľovi Ajatasattuovi.
Potom kráľ Ajatasattu
a kráľ Pasenadi zvedli
bitku a v tej bitke
kráľ Ajatasattu
porazil kráľa Pasenadiho.
Porazený kráľ Pasenadi
pochodoval späť do svojho
hlavného mesta Savatthi.“
„Mnísi, kráľ Ajatasattu
má zlých priateľov,
zlých druhov,
zlých spoločníkov,
zatiaľ čo kráľ Pasenadi
má skvelých priateľov,
skvelých druhov,
skvelých spoločníkov.
Aj tak bude kráľ Pasenadi
ležať dnes v noci
v bolesti, porazený.“
Tak
prehovoril Budha.
Takto hovoriac,
On Úžasný,
Učiteľ, pokračoval:
Víťazstvo dáva zrod

nepriateľstvu.
Prehrajúc,
leží človek v bolesti.
Rozvážny leží
s pokojom, odložiť
víťazstvo i prehru bokom.

Sangama Sutta
Boj (2)
Zostávajúc v Savatthi.
Kráľ Ajatasattu
z Magadhy,
syn kráľovnej Videha
štvornásobne zväčšil armádu
a pochodoval na Kasi
proti kráľovi
Pasenadi Kosalovi.
Kráľ Pasenadi sa dopyčul,
že „Kráľ Ajatasattu
z Magadhy,
syn kráľovnej Videha
štvornásobne zväčšil armádu
a pochoduje na Kasi
proti mne.“
Preto kráľ Pasenadi
štvornásobne zväčšil armádu
a začal protiútok
smerom na Kasi,
proti kráľovi Ajatasattuovi.
Potom kráľ Ajatasattu
a kráľ Pasenadi zvedli
bitku a v tej bitke
kráľ Pasenadi
porazil kráľa Ajatasattu
a zabil ho živého.
Takéto myšlienky vystali
kráľovi Pasenadimu:
„Hoci sa
kráľ Ajatasattu zachoval
ku mne zle, aj keď som
mu ja nič zlé neurobil,
stále je to môj synovec.
Čo keby som mu
skonfiškoval všetky
bojové slonie oddiely,
jeho jazdecko,
vozatajstvo,
a pechotu,
kam ho nechám ísť
len so svojim životom?“

Teda kráľ Pasenadi –
 zobral všetky jeho bojové
 slonie oddiely, jazdectvo,
 vozatajstvo a pechotu –
 a nechal kráľa Ajatasattu
 odísť len s holým životom.
 Potom skoro ráno
 si mnoho mníchov
 oblieklo svoje rúcha
 a niesli svoje misky
 a vonkajšie rúcha na ceste
 za almužnou do Savatthi.
 Po ceste za almužnou
 do Savatthi,
 sa po jedle vrátili
 zo žobrania,
 prišli k Budhovi,
 pri príchode
 sa mu poklonili
 a sadli si nabok.
 Ako tam tak sedeli,
 oznámili všetky
 udalosti Budhovi.
 Potom, uvedomiac si
 dôležitosť všetkého,
 Budha pri tej
 príležitosti zvolal:
 Človek môže drancovať
 dovedy, kým to
 neprinesie jeho koniec
 ale keď sú iní drancovaní,
 ten, kto drancuje,
 bude drancovaný na oplátku.
 Len blázon si myslí
 ‚Teraz je moja šanca‘,
 dokým
 jeho zlo dozrieva.
 Ale keď dozreje,
 ten blázon padne v bolesti.
 Zabíjajúc
 získate svojho vraha.
 Dobývaním získate toho,
 kto si podrobí vás,
 urážaním urážku,
 týraním týranie.
 A takto, cez
 kolobeh činov,
 ten, kto drancoval
 je na odplatu drancovaný.
 Nakhasikha Sutta

Konček nechta
 Počul som, že pri jednej
 príležitosti Budha
 zotrval blízko Savatthi
 v Jetaovom háji,
 v Anathapindikaovom
 kláštore.
 Potom Budha, berúc
 trochu prachu
 na konček nechta,
 povedal mníchom:
 „Čo si
 myslíte, mnísi?
 Čo je väčšie:
 trocha prachu,
 ktorú som zobral
 na konček nechta
 alebo veľká Zem?“
 „Veľká Zem
 je oveľa väčšia, Pane.
 Tá trocha prachu,
 ktorú Požehnaný
 zobral
 na konček nechta
 je v porovnaní s ňou ničím.
 Nie je to ani stotina,
 ani tisícina,
 ani stotisícina,
 táto troška prachu,
 ktorú Požehnaný
 zobral
 na konček nechta,
 v porovnaní
 s veľkou Zemou.“
 „Rovnako tak, mnísi,
 žiak
 vznešených,
 ktorý je na pohľad perfektný,
 jednotlivec,
 ktorý prenikol cez
 [k prameňu rieky]
 utrpenie a napätie,
 ktorý je úplne
 ukončený a vyhasnutý,
 je omnoho väčší.
 Ten, ktorý
 zotrval v stave
 majúc nanajvýš
 sedem zostávajúcich životov
 je takmer ničím:

nie je ani stotinou,
 ani tisícinou,
 ani stotisícinou
 v porovnaní
 s predchádzajúcim
 množstvom utrpenia.
 Taký veľký
 prospech
 je z preniknutia
 k Pravde, mnísi.
 Taký veľký je
 prospech zo získania
 oka Pravdy.“
 Pokkharani Sutta
 Rybník
 Zostávajúc v Savatthi.
 „Predpokladajme mnísi,
 že by bol rybník
 päťdesiat míľ široký,
 päťdesiat míľ dlhý
 a päťdesiat míľ hlboký,
 pretekajúci vodou,
 tak, že by z neho
 mohla piť vrana
 a človek by mohol z neho
 mohol odčerpať trochu
 vody stebлом trávy.
 Čo si myslíte?
 Čo by bolo väčšie:
 voda odčerpaná
 cez steblo
 trávy
 alebo voda v rybníku?“
 „Voda v rybníku
 by bola oveľa väčšia,
 Pane.
 Voda odčerpaná
 cez steblo trávy
 by bola
 v porovnaní s tým ničím.
 Nebola by to ani
 stotina, tisícina
 ani stotisícina
 – voda odčerpaná
 stebлом
 trávy –
 v porovnaní
 s vodou v rybníku.“
 „Rovnako tak, mnísi,
 žiak

vznešených,
ktorý je na pohľad perfektný,
jednotlivec,
ktorý prenikol cez
[k prameňu rieky]
utrpenie a napätie,
ktorý je úplne
ukončený a vyhasnutý,
je omnoho väčší.

Ten, ktorý
zotrúva v stave
majúc nanajvýš
sedem zostávajúcich životov
je takmer ničím:
nie je ani stotinou, ani
tisícinou, ani stotisícinou
oproti predchádzajúcemu
množstvu utrpenia.

Taký veľký
prospech
je z preniknutia
k Pravde, mnísi.
Taký veľký je
prospech zo získania
oka Pravdy.“

Samudda Sutta
Oceán
Zostávajúc v Savatthi.
„Predpokladajme mnísi,
že by sa veľký oceán
blížil k svojmu
úplnému zániku,
okrem dvoch troch
kvapiek vody.

Čo si myslíte?
Čo by bolo väčšie:
voda
v obrovskom oceáne,
ktorá zanikla,
k svojmu úplnému koncu
alebo dve tri zostávajúce
kvapky vody?“

„Pane, voda
v obrovskom oceáne,
ktorá zanikla,
k svojmu úplnému koncu
by bola oveľa väčšia.
Tie dve tri zostávajúce
kvapky vody by boli oproti
tomu ničím.

Neboli by
ani stotinou, tisícinou,
ani stotisícinou,
tie dve tri zostávajúce
kvapky vody,
v porovnaní s vodou
v obrovskom oceáne,
ktorá došla k svojmu
úplnému zániku.“

„Rovnako tak, mnísi,
žiak
vznešených,
ktorý je na pohľad perfektný,
jednotlivec,
ktorý prenikol cez
[k prameňu rieky]
utrpenie a napätie,
ktorý je úplne
ukončený a vyhasnutý,
je omnoho väčší.

Ten, ktorý zotrúva
v stave majúc nanajvýš
sedem zostávajúcich životov
je takmer ničím:
nie je ani stotinou, ani
tisícinou, ani stotisícinou

v porovnaní
s predchádzajúcim
množstvom utrpenia.
Taký veľký
prospech
je z preniknutia
k Pravde, mnísi.

Taký veľký je
prospech zo získania
oka Pravdy.“
Kumma Sutta
Korytnačka
Zostávajúc v Savatthi.

„Mnísi,
zisky, milodary a sláva
sú krutou vecou,
trpkou, horkou prekážkou
v dosiahnutí
odpočinku
z otroctva.

Kedysi, mnísi,
veľká rodina korytnačiek
žila po dlhý čas v istom
sladkovodnom jazere.

Potom jedna korytnačka
povedala druhej:
„Moja milovaná,
nechoď do tamtej oblasti.“

Ale tá korytnačka
išla do tej oblasti
a preto
nejaký poľovník
po nej hodil harpúnu.

Takže sa vrátila
k prvej korytnačke.
Prvá korytnačka ju videla
už z diaľky prichádzať

a povedala jej:
„Dúfam, drahá,
že si nešla
do tej oblasti.“

„Išla som tam,
milá priateľka.“
„Potom dúfam,
že si nebola poranená.“

„Nebola som
poranená
ale tento špagát
ma neustále ťahá
zozadu.“

„Áno, drahá,
si poranená,
ublížili ti.
Práve kvôli
takému špagátu tvoj otec
a starý otec upadli
do nešťastia.
Teraz odíď drahá.
Už viac nie si
jednou z nás.““

„Ten poľovník, mnísi,
symbolizuje
Mara, Zlého.

Harpúna symbolizuje
zisky, dary a slávu.
Špagát symbolizuje
rozkoš a vášeň.

Každý mních,
ktorý má zaľúbenie
v ziskoch, daroch a sláve,
ktoré nadišli,
je nazývaný mníchom
trafeným harpúnou,
ktorý upadol

do nešťastia a pohromy.
 Zlý si s ním môže robiť,
 čo chce.
 Také kruté sú
 zisky, milodary a sláva:
 trpká, horká
 prekážka v dosiahnutí
 odpočinku
 od otroctva.
 „Preto by ste mali
 vycvičiť sami seba:
 ‘Odložíme preč všetky
 zisky, milodary a slávu,
 ktoré vyvstanú.
 a nedovolíme žiadnym
 ziskom, darom a sláve,
 ktoré vyvstali, aby
 pohltili naše mysle.’
 Takto by ste mali
 cvičiť sami seba.“
 Pilahaka Sutta
 Hovnivál
 Prebývajú v Savatthi.
 „Mnísi,
 zisky, milodary a sláva
 sú krutou vecou,
 trpkou, horkou prekážkou
 v dosiahnutí
 odpočinku
 z otroctva.
 Predpokladajme, že by bol
 chrobák hovnivál,
 celý od trusu,
 plný trusu,
 s veľkou kopou trusu
 pred sebou.
 Kvôli tomu
 by sa pozeral zhora
 na ostatných chrobákov:
 ‚Áno!
 Ja som požierač trusu,
 celý od trusu,
 plný trusu a mám
 pred sebou obrovskú
 kopu trusu!‘
 Rovnaký
 je prípad,
 kedy bol istý mních –
 ovládnutý
 ziskami, milodarmi a slávou,

jeho myseľ tým bola pohltená
 – obliekol si svoje rúcha
 a niesol svoju misku
 a vonkajšie rúcha po ceste
 do dediny alebo mesta za
 almužnou. Tam sa najedol
 toľko, koľko len chcel –
 bol plný vyžobraného jedla
 a pozvali ho, aby prišiel
 aj nasledujúci deň –
 vrátil sa do kláštora
 a uprostred skupiny
 mníchov sa chvastal:
 ‚Najedol som sa,
 koľko som len chcel,
 som plný vyžobraného jedla
 a pozvali ma, aby som prišiel
 aj zajtra.
 Dostávam
 rúcha, jedlo, podnájom
 a lekárske náčinie
 na liečenie chorôb.
 Títo ostaní mnísi,
 preda
 nemajú takmer žiadne
 zásluhy, takmer žiaden vplyv.
 Nedostávajú
 rúcha, jedlo, podnájom
 a lekárske náčinie
 na liečenie chorôb.’
 Ovládnutý
 ziskami, milodarmi a slávou,
 jeho myseľ tým pohltená,
 pozerá sa zvrchu na
 ostatných dobrých mníchov.
 Bude to pre tohto
 hanebného muža
 dlhotrvajúcim
 utrpením.
 Také kruté sú zisky,
 milodary a sláva:
 trpká, horká prekážka
 v dosiahnutí
 oddychu
 od otroctva.
 Teda by ste mali
 vycvičiť sami seba:
 ‚Odložíme preč všetky
 zisky, milodary a slávu,
 ktoré vyvstanú.

a nedovolíme žiadnym
 ziskom, darom a sláve,
 ktoré vyvstali, aby
 pohltili naše mysle.’
 Takto by ste mali trénovať
 sami seba.“
 Sigala Sutta
 Šakal
 Prebývajú v Savatthi.
 „Mnísi,
 zisky, milodary a sláva
 sú krutou vecou,
 trpkou, horkou prekážkou
 v dosiahnutí
 odpočinku
 z otroctva.
 „Počuli ste
 šakala, ako zavíjal
 posledné hodiny noci?“
 „Áno, Pán Budha.“
 „Ten šakal
 trpí svrabom.
 Nenachádza žiadne
 potešenie, či ide k útesu,
 k úpäti stromu alebo je
 na otvorenom priestranstve.
 Kamkoľvek ide,
 kdekoľvek stojí,
 kdekoľvek sedí,
 kamkoľvek si ľahne,
 klesá v utrpení a biede.“
 „Rovnaký
 je prípad,
 keď je mních
 ovládnutý
 ziskami, milodarmi a slávou,
 a jeho myseľ pohltená.
 Nenachádza žiadne
 potešenie, či ide
 k prázdnemu obydlíu,
 k úpätiu stromu alebo je
 na otvorenom priestranstve.
 Kamkoľvek ide,
 kdekoľvek stojí,
 kdekoľvek sedí,
 kamkoľvek si ľahne,
 klesá v utrpení a biede.
 Také kruté sú zisky,
 milodary a sláva:
 trpká, horká prekážka

v dosiahnutí

odpočinku

z otroctva.“

„Takto by ste mali

cvičiť sami seba:

„Odložíme preč všetky

zisky, milodary a slávu,

ktoré vyvstanú.

a nedovolíme žiadnym

ziskom, darom a sláve,

ktoré vyvstali, aby

pohltili naše mysle.“

Takto by ste mali trénovať

sami seba.“